

Súd: Okresný súd Trenčín
Spisová značka: 22C/529/1996
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3196899571
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 02. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Peter Hvizdoš
ECLI: ECLI:SK:OSTN:2016:3196899571.19

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trenčín samosudcom Mgr. Petrom Hvizdošom v právnej veci navrhovateľky: Q. V., rod. R., nar. XX.XX.XXXX, bytom E., J. XXX, štátna občianka SR, právne zastúpenej ADVOKÁTSKA KANCELÁRIA JUDr. Martin BARTKO - JUDr. Silvia BARTKOVÁ, Piaristická 6667, Trenčín, proti odporcovi: Trenčiansky samosprávny kraj, so sídlom Trenčín, K dolnej stanici 7282/20A, IČO: 36 126 624, právne zastúpeného JUDr. Máriou Bustinovou, advokátkou, so sídlom Šrobárová 9, Trenčianske Teplice, v konaní o určenie vlastníckeho práva a o určenie, že nehnuteľnosť patrí do dedičstva, takto

rozhodol:

I. Súd návrh navrhovateľky o určenie, že parcela KN označená geometrickým plánom T.. M. Z. č. 22C 529/96 zo dňa 07.11.2005 ako diel 2 patrí do vlastníctva navrhovateľky v y l u č u j e na samostatné konanie.

II. Súd návrh navrhovateľky o určenie, že geometrickým plánom T.. M. Z. č. 22C 529/96 zo dňa 07.11.2005 novovytvorená parcela označená podľa geometrického plánu patrí do dedičstva po neb. B. R. z a m i e t a.

III. O trovách konania súd rozhodne do 30 dní po právoplatnosti rozsudku.

odôvodnenie:

Navrhovateľka sa návrhom proti pôvodnému odporcovi Slovenskej správe ciest, Trenčín domáhala zaplata n á h r a d y š k o d y v o v ý š k e 46.900 Sk s úrokom z omeškania 19% ročne od 01.07.1996 do zaplata n i a t i t u l o m z a b r a t é h o p o z e m k u p o d v ý s t a v b u c e s t y. V n á v r h u u v i e d l a, ž e j e s p o l u v l a s t n í č k o u v p o d i e l e 1/3 p o z e m n o - k n i ž n ý c h p a r c i e l č. XXX/X, XXX/X, XXX/X, XXX/X, XXX/X z a p í s a n ý c h v p k n v l o ž k e č. XX k.ú. J. a v ý l u č n o u v l a s t n í č k o u p o z e m n o - k n i ž n e j p a r c e l y č. XXX/X, z a p í s a n e j v p k n v l o ž k e č. XXX k.ú. J.. O d p o r c a s ň o u u z a v r e l v d ň o c h 15.12.1994 a 07.06.1996 k ú p n e z m l u v y, k t o r ý m i o d n a v r h o v a t e ľ k y o d k ú p i l z u v e d e n ý c h p o z e m k o v i c h č a s ť v o v ý m e r e X X X m 2. N a v r h o v a t e ľ k a v š a k z g e o m e t r i c k é h o p l á n u T.. B. M. č. XXXXXXXX-XX/XX z i s t i l a, ž e o d p o r c a v s k u t o č n o s t i z u v e d e n ý c h p o z e m k o v z a b r a l p o d c e s t u o X X X m X v i a c a k o b o l o o d k ú p e n ý c h. P a r c e l u č. XXX/X n a d o b u d l a n a v r h o v a t e ľ k a o d s v o j h o o t c a B. R. n a z á k l a d e k ú p n e j z m l u v y z o d ň a 14.12.1957. P a r c e l y č. XXX/X, XXX/X, XXX/X, XXX/X, XXX/X o s t a l i v o v l a s t n í c t v e B. R., k t o r ý z o m r e l d ň a 17.12.1960 a t i e t o p o z e m k y n a d o b u d l i j e h o d e d i č i a v r á t a n e n a v r h o v a t e ľ k y d o p o d i e l o v é h o s p o l u v l a s t n í c t v a. N a v r h o v a t e ľ k a t i e ť u v á d z a l a, ž e u v e d e n é p o z e m k y b o l i v y t v o r e n é z p ô v o d n e j p o z e m n o - k n i ž n e j p a r c e l y č. XXX z a p í s a n e j v o v l o ž k e č. XX k.ú. J., v k t o r e j m a l a t á t o p a r c e l a u v e d e n ú v ý m e r u X X . X X X m 2, n o p o d ľ a g e o m e t r i c k é h o p l á n u z 12.11.1957, k t o r ý m b o l a p a r c e l a X X X r o z d e l e n á n a p a r c e l y č. XXX/X-XX, m a l a m a ť u v e d e n á p a r c e l a v ý m e r u l e n X X . X X X m 2, t. j. o X X X m X m e n e j. V p r i e b e h u k o n a n i a n a v r h o v a t e ľ k a v i a c k r á t m e n i l a p e t i t n á v r h u.

Pôvodný odporca s návrhom nesúhlasil. Poukázal na to, že v roku 1957 bol na základe geometrického plánu z pôvodnej pkn parcely XXX k.ú. J. vytvorených 13 nových parciel a bolo zistené, že skutočná

výmera parcely č. XXX je XXX m² menej ako bolo uvedené v pozemkovej knihe. Zápisy v pozemkovej knihe neručili za výmery, ale za právny stav.

Okresný súd Trenčín po vykonanom dokazovaní vo veci naposledy rozhodol rozsudkom č.k. 22C 529/96-223 zo dňa 21.01.2000, ktorým návrh zamietol, pretože navrhovateľka nepreukázala, žeby odporca v súvislosti s výstavbou cesty zasiahol do jej vlastníctva k pozemkom.

Na základe odvolania navrhovateľky Krajský súd v Trenčíne uznesením č.k. 5Co 163/00-252 zo dňa 28.02.2002 rozsudok súdu prvého stupňa zo dňa 21.01.2000 zrušil a vrátil mu vec na ďalšie konanie. Okresný súd sa totiž dopustil procesného pochybenia, keď nerozhodol o poslednej zmene návrhu navrhovateľky z 02.08.1999, ktorým sa už proti odporcovi nedomáhala peňažného plnenia, ale žiadala určiť vlastnícke právo v prospech jej otca. Odvolací súd uložil okresnému súdu, aby rozhodol o zmene žaloby, aby vykonal ohliadku na mieste samom za prítomnosti znalca, ktorý stotožní predmetnú parcelu, jej súčasný stav a minulý a následne po vykonaní dokazovania okresný súd rozhodne o návrhu navrhovateľky.

Na základe návrhu navrhovateľky okresný súd uznesením č.k. 22C 529/1996-403 zo dňa 31.01.2012, právoplatným dňa 28.05.2012 pripustil, aby z konania vystúpil odporca Slovenská správa ciest, Trenčín, a aby na jeho miesto do konania ako odporca vstúpil Trenčiansky samosprávny kraj, so sídlom Trenčín.

Vec bola prejednaná a rozhodnutá na pojednávaní dňa 05.02.2016 podľa § 101 ods. 2 O.s.p. v neprítomnosti navrhovateľky, ktorá s tým súhlasila.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľky, svedkov T. B. M., T. Z. A., ustanoveného znalca T. M. Z., ohliadkou na mieste samom, oboznámením identifikácie parciel zo dňa 13.09.1993, 16.11.1994, kúpnych zmlúv zo dňa 15.12.1994 a 07.06.1996, stavebného povolenia zo dňa 19.11.1959, výpisov z LV č. XXX, XXX, XXX, XXX k.ú. J., písomného podania odporcu zo dňa 20.09.1996, písomných podaní navrhovateľky zo dňa 28.10.1996, 31.10.1996, vyjadrenia správy katastra Trenčín zo dňa 06.06.1996, výpisu z pozemno-knižnej vložky č. XX k.ú. J., znaleckého posudku znalca T. T. Z. č. X/XXXX zo dňa 17.01.1997, obsahu spisu Okresného súdu Trenčín sp. zn. 7D 1459/98, znaleckého posudku znalca T. Z. A. zo dňa 15.04.1997, písomného vyjadrenia znalca T. T. Z. zo dňa 09.05.1997, vyjadrenia Okresného úradu Trenčín, odboru katastrálny zo dňa 17.05.1997, zriaďovacej listiny zo dňa 07.12.1995, príloh z č.l. 139, písomných podaní navrhovateľky zo dňa 01.07.1998, 02.02.1999, 19.04.1999, 02.08.1999, žiadosti o prejednanie novoobjaveného majetku zo dňa 16.07.1998, kúpno-predajnej zmluvy zo dňa 14.12.1957, geometrického plánu č. XXX-XXX-XXX-XX zo dňa 12.11.1957, čestných prehlásení E. M., Q. B., M. M., snímky z katastrálnej mapy, vytyčovacieho náčrtu, rozhodnutia Správy katastra Trenčín zo dňa 21.09.1994, písomného podania navrhovateľky zo dňa 15.02.2002 a jeho príloh z č.l. 243 až 252, písomného podania navrhovateľky zo dňa 14.03.2005, znaleckého posudku znalca T. M. Z. č. X/XXXX zo dňa 07.11.2005, vyjadrenie navrhovateľky zo dňa 12.01.2006 k znaleckému posudku, vyjadrenia odporcu zo dňa 17.01.2006 k znaleckému posudku, písomného podania odporcu zo dňa 30.06.2006, zriaďovacej listiny zo dňa 28.10.2003, uznesenia Ľudového súdu v Trenčíne č.d. 962/59, výňatku rozhodnutia Štátneho notárstva v Trenčíne sp. zn. D 1310/79, písomného podania odporcu zo dňa 22.04.2010, delimitačného protokolu o odovzdaní a prevzatí nehnuteľného majetku - cestného majetku z 20.05.2008 a jeho príloh, správy Správy katastra Trenčín zo dňa 26.04.2010 a jej prílohy z č.l. 382-383, úpravy žaloby zo dňa 11.05.2010, písomného podania odporcu zo dňa 24.05.2010, delimitačného protokolu o odovzdaní a prevzatí nehnuteľného majetku - pozemkov pod cestami II. a III. triedy z 20.05.2008 a jeho prílohy č. 1, č. 2, písomného podania navrhovateľky zo dňa 20.10.2011, písomných vyjadrení odporcu zo dňa 25.07.2014, 28.01.2016, odpovede na lustráciu v registri obyvateľov, obsahu spisov Okresného súdu Trenčín sp. zn. 16D/557/2010, sp. zn. 16D/1204/2009, výňatku z internetového výpisu LV č. X k.ú. J. a zvyšného obsahu spisu.

Z výpisu z pozemno-knižnej vložky č. XX k.ú. J. a geometrického plánu č. XXX-XXX-XXX-XX zo dňa 12.11.1957 bolo zistené, že pkn parcela č. XXX bola v uvedenej vložke pozemkovej knihy pôvodne zapísaná ako vlastníctvo B. R. s evidovanou výmerou XX.XXX m², pričom geometrickým plánom č. XXX-XXX-XXX-XX zo dňa 12.11.1957 bola predmetná parcela rozdelená na 13 parciel označených číslami XXX/X až XXX/XX, s poznámkou na geometrickom pláne, že pozemno-knižná výmera parciel XXXXX m² sa opravuje na ich skutočnú výmeru XXXXX m². Z uznesenia Ľudového súdu v Trenčíne č.d. 962/59, kúpno-predajnej zmluvy zo dňa 14.12.1957 bolo zistené, že B. R. predal svojej dcére -

navrhovateľke parcelu č. XXX/X o výmere XXXX m², ktorá bola zapísaná do novej pkn vložky č. XXX v prospech navrhovateľky, parcely č. XXX/X, XXX/XX, XXX/XX, XXX/XX predal B. R. iným osobám a parcely č. XXX/X - XXX/XX ostali vlastníctvom B. R..

Súd vykonal ohliadku na mieste samom, za prítomnosti sporových strán a ustanoveného znalca z odboru geodézie a kartografie T. M. Z., ktorý vypracoval znalecký posudok č. X/XXXX. V ňom znalec vykonal výpočet výmery pôvodnej pkn parcely č. XXX a jednotlivých delených parciel XXX/X až XXX/XX, stotožnil parcelu č. XXX so súčasným stavom. V grafickej prílohe zelenou farbou zakreslil parcelu č. XXX tak, ako je zobrazená v pôvodnej pozemno-knižnej mape, modrou farbou zakreslil stav podľa geometrického plánu č. XXX-XXX-XXX-XX z roku 1957, ktorým bola parcela rozdelená, čiernou farbou zakreslil stav podľa katastra nehnuteľností a ním zamerané zmeny vyznačil červenou farbou, zakreslil diely 1 až 10 zabraté z parciel č. XXX/X až XXX/X pod cestu parcelu KNC č. XXXX/X, s tým, že diel 2 o výmere XX m² predstavuje úbytok z parcely č. XXX/X.

Písomným podaním zo dňa 11.05.2011 zmenila navrhovateľka návrh tak, aby súd určil, že parcela KN označená geometrickým plánom T. M. Z. č. 22C 529/96 zo dňa 07.11.2005 ako diel 2 patrí do vlastníctva navrhovateľky a aby určil, že geometrickým plánom T. M. Z. č. 22C 529/96 zo dňa 07.11.2005 novovytvorená parcela označená podľa geometrického plánu patrí do dedičstva po neb. B. R.. Súd uznesením č.k. 22C 529/1996-396 zo dňa 23.05.2011 navrhnutú zmenu návrhu pripustil.

B. R. zomrel dňa 17.12.1960. Dedičstvo po ňom prejednávalo Štátne notárstvo v Trenčíne, ktoré uznesením č.k. D 63/61-18 zo dňa 17.04.1961 rozhodlo, že pozemky zapísané v pkn vložke č. XX k.ú. J. vrátane parciel č. XXX/X až XXX/XX vo výmere podľa geometrického plánu z roku 1957 nadobúda manželka poručiteľa C. R., rod. Y. Ako dedičia zo zákona v 1. skupine prichádzali do úvahy aj deti poručiteľa M. M. rod. R., bytom J. XX, M. M., rod. R., bytom J. XX, a navrhovateľka. V konaní vedenom na Okresnom súde Trenčín pod sp. zn. 7D 1459/98 sa navrhovateľka návrhom zo dňa 20.07.1998 domáhala prejednanie novoobjaveného majetku po B. R., a to pkn parcely č. XXX z vložky č. XX v k.ú. J., a označila ako dedičov poručiteľa seba, svoju sestru M. M., bytom E., J. XX, vnukov B. R. : Q. B., bytom J. I. XX, E., N. A., bytom V. O. XX/XX, E. a E. M., bytom V. O. XX, E. (rovnaký okruh dedičov po poručiteľovi uviedla aj notárka J. C., so sídlom v E. ako poverený súdny komisár v potvrdení zo dňa 29.10.1998), s tým, že toto konanie bolo uznesením Okresného súdu Trenčín zo dňa 18.12.1998 zastavené.

Z uznesenia Štátneho notárstva v Trenčíne D 1310/79-15 vyplýva, že v tomto konaní sa prejednávalo dedičstvo po C. R., rod. Y., naposledy bytom v J., zomr. XX.XX.XXXX, pričom predmetom dedenia boli aj parcely č. XXX/X až XXX/X vo výmere podľa ich zápisu vo vložke č. XX k.ú. J., ktoré nadobudli v rovnakom podiele dedičia zo zákona v 1. skupine, a to deti poručiteľky M. M. rod. R., M. M., rod. R., a navrhovateľka.

Z obsahu spisu Okresného súdu Trenčín sp. zn. 16D 557/2010 bolo zistené, že v tomto konaní bol prejednaný novoobjavený majetok po M. M., rod. R., naposledy bytom J. XX, zomrelej XX.XX.XXXX, pričom základné dedičské konanie po nej prebehlo na Okresnom súde Trenčín pod sp. zn. 26D 2010/2005, z obsahu ktorého spisu je zrejmé, že ako dedičia zo zákona v 1. skupine prichádzali do úvahy deti poručiteľky M. V., bytom E., I. XXXX/X, M. M., bytom E., J. XXX/XX.

V konaní vedenom na Okresnom súde Trenčín pod sp. zn. 16D 1204/2009 sa prejednávalo novoobjavené dedičstvo po poručiteľovi E. M., ktorý zomrel XX.XX.XXXX, s tým, že základné dedičské konanie po ňom sa prejednávalo na uvedenom súde pod sp. zn. 35D 152/2006 a z dedičských rozhodnutí vydaných v týchto veciach vyplýva, že ako dedičia zo zákona v 1. skupine prichádzali do úvahy deti poručiteľa Q. B., bytom Z. XX, E. a N. A., bytom V. O. XX/XX, E.. Podľa lustrácie v Registri obyvateľov SR z 05.02.2016, uvedené dedičky žijú.

Právny zástupca navrhovateľky na pojednávaní žiadal, aby súd vyhovel návrhu v znení jeho pripustenej zmeny. Navrhovateľka zmenila návrh, z toho dôvodu, že z náčrtu grafickej identifikácie posudku znalca T. Z., jasne vyplýva, že pôvodná pozemno-knižná parcela č. XXX kat. územie J. mala väčšiu výmeru, než je tomu v súčasnosti podľa stavu evidovanému v katastri nehnuteľností. Navrhovateľka v roku 1957 kúpila od svojho otca B. R. parcelu č. XXX/X, ktorá bola odčlenená od parcely XXX v zmysle geometrického plánu z roku 1957, ktorým bola parcela XXX rozdelená na parcely XXX/X - XX. Rozdiel medzi zameraním stavu parcely č. XXX/X podľa geometrického plánu z roku 1957 a súčasným stavom

predstavuje diel 2 v zmysle náčrtu graf. identifikácie znalca T.. Z.. V. 2 teda predstavuje vlastníctvo navrhovateľky, a preto žiada, aby súd určil, že navrhovateľka je vlastníčkou dielu 2 uvedeného v grafickej identifikácii posudku znalca T.. Z.. Zároveň z listín a obsahu spisu vyplýva, že pôvodná parcela XXX mala väčšie hranice a väčšiu výmeru než bola zameraná geometrickým plánom v roku 1957, a preto sa domáha navrhovateľka určenia, že do dedičstva po B. R. patrí rozdiel medzi zameraním parcely č. XXX/X podľa geometrického plánu z roku 1957 a výmerou pôvodnej pozemno-knižnej parcely XXX k.ú. J., pretože tento rozdiel nebol predmetom kúpnej zmluvy uzatvorenej medzi navrhovateľkou a jej otcom v roku 1957. Pôda bola zabratá B. R. na výstavbu cesty. V súčasnosti je vlastníkom cestného telesa a pozemku pod ním Trenčiansky samosprávny kraj, ide o pozemok parc. č. XXXX/XX.

Právna zástupkyňa odporcu na pojednávaní žiadala návrh v celom rozsahu zamietnuť. Odporca nie je vlastníkom pozemku pod predmetným cestným telesom. Pôvodne bola parcela č. XXXX o výmere XXXX m², zapísaná na LV č. XXX k.ú. J. v prospech vlastníka Okresná správa ciest Trenčín. V roku 1994 vydal Katastrálny úrad Bratislava rozhodnutie na žiadosť manžela navrhovateľky O.. V. v zmysle ktorého bol z LV č. XXX k.ú. J. vyškrtnutý pozemok parc. č. XXXX bez zmeny nájomcu a užívateľa a teda došlo k zániku vlastníctva štátu k predmetnému pozemku. V čase keď bolo prevedené vlastníctvo majetku štátu na Trenčiansky samosprávny kraj vrátane vlastníctva cestného telesa na základe delimitačných protokolov pozemok pod cestou parcela č. XXXX nebol vo vlastníctve štátu, nebol vlastnícky vyporiadany a v zmysle ust. § 3b zákona č. 446/2001 Z. z. pri prechode vlastníctva štátu do majetku vyššieho územného celku spolu s cestným telesom prechádzajú takto pozemky pod ním len vtedy ak je pozemok vlastnícky vyporiadany. Pozemok parc. číslo XXXX bol rozdelený na parc. č. XXXX/XX, pre ktorý pozemok nie je zavedený LV a na parc. č. XXXX/X, pre ktorú je založený LV č. X k.ú. J. a tento pozemok vlastní Mesto Trenčín. Parcela č. XXXX/XX sa nachádza pod cestou pozdĺž pôvodných parcel č. XXX/X - XXX/X a parcela č. XXXX/X by sa mala nachádzať pod cestou pozdĺž pôvodných parcel č. XXX/X - XXX/XX. Ďalej poukázala na to, že nie je splnená ani podmienka pasívnej vecnej legitimácie účastníkov, pokiaľ ide o prvý petít zmeneného návrhu o určenie, že vec patrí do dedičstva, pretože v takomto konaní musia byť účastníkmi konania všetci dedičia nebohého poručiteľa. V zmysle ust. § 91 ods. 2 O. s. p. v takomto prípade ide o nerozlučné procesné spoločenstvo účastníkov, čo konštatoval aj Ústavný súd SR v rozhodnutí sp. zn. II. ÚS 260/2011-13. V danom prípade poručiteľ B. R., ako vyplýva zo spisu mal tri dcéry Q., M. a M.. Účastníkmi konania však nie sú všetci títo dedičia, resp. ich nástupcovia.

Právny zástupca navrhovateľky k tvrdeniam právnej zástupkyne odporcu uviedol, že pokiaľ bola rozhodnutím katastrálneho úradu v minulosti parcela č. XXXX vyškrtnutá z LV neznamena to, že štát vlastnícke právo stratil k tomuto pozemku, pretože list vlastníctva nie je nadobúdacím titulom. Ustanovenie § 132 Občianskeho zákonníka stanovuje nadobúdacie tituly pokiaľ ide o vlastnícke právo. Z obsahu spisu nepochybne vyplýva, že vlastníkom pozemku pod predmetnou cestou bol štát, ktorý vlastníctvo k tejto nehnuteľnosti nestratil a až následne na základe delimitačných protokolov vlastnícke právo pozemku pod cestou prešlo na odporcu v zmysle § 3b zákona 446/2001 Z. z. Odporca teda je pasívne vecne legitimovaný v tomto konaní. Nie je oprávnená námietka právnej zástupkyne odporcu, že okruh účastníkov tohto konania pokiaľ ide návrh o určenie, že vec patrí do dedičstva, nie je správny, pretože navrhovateľka sa týmto petítom návrhu nedomáha určenia, že je vlastníčkou pozemkov, ale žiada určiť, že konkrétna časť pozemku, ktorá bola zabratá pod výstavbu cesty, patrí do dedičstva po jej otcovi B. R.. Ktorýkoľvek z vlastníkov sa môže týmto spôsobom domáhať určovacieho výroku, že vec patrí do dedičstva po poručiteľovi. Ostatní dedičia nemôžu byť nútení, aby v takomto konaní vystupovali ako účastníci konania. Napokon navrhol, aby súd ustanovil znalca z odboru geodézie a kartografie, ktorému uloží vypracovať geometrický plán v zmysle grafickej identifikácie posudku znalca T.. Z., a teda zameria diel 2, zameria rozdiel medzi pozemno-knižnou parcelou XXX k.ú. J. a zameraním parc. XXX/X podľa geometrického plánu z roku 1957.

Podľa § 80 písm. c/ O.s.p. Návrhom na začatie konania možno uplatniť, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem.

Podľa § 91 ods. 1 O.s.p. Ak je navrhovateľov alebo odporcov v jednej veci niekoľko, koná každý z nich sám za seba.

Podľa § 91 ods. 2 O.s.p. Ak však ide o také spoločné práva alebo povinnosti, že sa rozsudok musí vzťahovať na všetkých účastníkov, ktorí vystupujú na jednej strane, platia úkony jedného z nich i pre

ostatných. Na zmenu návrhu, na jeho späťvzatie, na uznanie alebo vzdanie sa nároku a na uzavretie zmluvy je však potrebný súhlas všetkých účastníkov, ktorí vystupujú na jednej strane.

Podľa § 460 Občianskeho zákonníka dedičstvo sa nadobúda smrťou poručiteľa.

Podľa § 473 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka V prvej skupine dedia poručiťelove deti a manžel, každý z nich rovnakým dielom. Ak nededí niektoré dieťa, nadobúdajú jeho dedičský podiel rovnakým dielom jeho deti. Ak nededia ani tieto deti alebo niektoré z nich, dedia rovnakým dielom ich potomci.

Zo zmeneného návrhu navrhovateľky je zrejmé, že podľa § 80 písm. c/ O.s.p. sa domáha určenia, že parcela KN označená geometrickým plánom T. M. Z. č. 22C 529/96 zo dňa 07.11.2005 ako diel 2 patrí do vlastníctva navrhovateľky a druhým petitom návrhu žiadala, aby súd určil, že geometrickým plánom T. M. Z. 22C 529/96 zo dňa 07.11.2005 novovytvorená parcela označená podľa geometrického plánu patrí do dedičstva po neb. B. R..

Súd v konaní o návrhu na určenie, či vec patrí do dedičstva posudzuje, či poručiťel bol v čase smrti vlastníkom veci. Ak je tu viac dedičov a dedičstvo ohľadne spornej veci nebolo vyporiadané, nemôžu sa dedičia domáhať určenia, že sú spoluvlastníkmi veci, ale musia podať návrh o určenie, že vec patrí do dedičstva. V prípade úspechu návrhu, je tento majetok zahrnutý do dedičstva po poručiťelovi a prejednaný v dedičskom konaní.

Predtým než súd pristúpi k vyhodnoteniu uplatneného nároku po vecnej stránke, súd musí skúmať, či sú splnené zákonné procesné podmienky konania, vrátane úplného okruhu účastníkov. Spor, či určitá vec je súčasťou dedičstva po poručiťelovi sa prejednáva na základe návrhu dedičov poručiťela, resp. ich právnych nástupcov o určenie, že poručiťel bol v deň smrti vlastníkom predmetnej veci, prípadne jeho podielu.

Najvyšší súd SR opakovane judikoval /napr. uznesenia Najvyššieho súdu SR spis. zn. 3Cdo 222/2010 zo dňa 14.03.2011, spis. zn. 2Cdo 45/2008 zo dňa 31.03.2009/, že v konaní o určenie do dedičstva musia byť jeho účastníkmi všetci do úvahy prichádzajúci dedičia poručiťela, pretože majú postavenie tzv. nerozlučných spoločníkov podľa § 91 ods. 2 O.s.p. a pokiaľ táto podmienka splnená nie je, nie je možné návrhu pre nedostatok vecnej legitímácie účastníkov vyhovieť.

Podľa § 460 Občianskeho zákonníka sa dedičstvo nadobúda smrťou poručiťela. Predpokladmi dedenia sú a/ smrť fyzickej osoby, b/ existencia dedičstva, c/ spôsobilý dedič. Ak bolo v konaní o dedičstve právoplatne rozhodnuté o dedičstve, je toto rozhodnutie súdu záväzné (§ 159 ods. 2 v spojení s § 135 ods. 2 O.s.p.) a súd je povinný z tohto rozhodnutia vychádzať aj pri prejednávaní a rozhodovaní iných vecí. K nadobudnutiu dedičstva však nedochádza len na základe smrti poručiťela. Právna úprava dedičského práva vychádza z princípu ingerencie štátu pri nadobúdaní dedičstva. Okrem iného predpokladá aj to, že dedičstvo po poručiťelovi musí byť súdom prejednané a rozhodnuté, konanie o dedičstve začína aj bez návrhu a v konaní o dedičstve musí byť prejednaný tiež majetok, ktorý nebol známy pri pôvodnom prejednaní a rozhodnutí o dedičstve. Podľa rozhodnutia súdu o potvrdení dedičstva alebo o vyporiadaní dedičov sa dedičstvo nadobúda s účinnosťou ku dňu smrti poručiťela. V dobe od smrti poručiťela až do potvrdenia dedičstva alebo vyporiadania dedičov právoplatným rozhodnutím súdu tu teda nemôže byť istota, s akým výsledkom konanie o dedičstvo skončí, a to najmä, kto bude poručiťelovým dedičom a ako bude vyporiadané dedičstvo medzi viacerých dedičov. Ak zanechal poručiťel viac dedičov, sú až do právoplatného rozhodnutia súdu považovaní za vlastníkov celého majetku patriaceho do dedičstva. Z právnych úkonov týkajúcich sa spoločných vecí alebo majetkových práv patriacich do dedičstva sú oprávnení voči iným osobám spoločne a nerozdielne. Ich dedičský podiel vyjadruje mieru, akou sa na týchto právach a povinnostiach navzájom podieľajú a majú postavenie tzv. nerozlučných spoločníkov v zmysle § 91 ods. 2 O.s.p. To platí aj v prípade, ak poručiťel zanechal viac dedičov a ak nebolo dedičstvo medzi nimi vyporiadané ohľadne veci, o ktorú ide v občianskom súdnom konaní, vedenom s inou osobou, ktorá nie je poručiťelovým dedičom. Za stavu, že v pôvodnom dedičskom konaní nebol tento majetok predmetom dedičstva a nebol v konaní o dedičstvo prejednaný (čo je daný prípad vzhľadom na skutkové tvrdenia navrhovateľky, že do dedičstva po B. R. patrí časť z pozemno-knižnej parcely XXX k.ú. J., ktorá bola zabratá pod cestu a nebola prejednaná v dedičstve po menovanom poručiťelovi), sú až do vyporiadania dedičstva ohľadom tejto veci všetci dedičia považovaní

za vlastníkov tejto veci. Z právnych úkonov týkajúcich sa tejto veci sú oprávnení a povinní voči iným osobám spoločne a nerozdielne a majú postavenie vyplývajúce z ustanovenia § 91 ods. 2 O.s.p.

V konaní bolo z obsahov oboznámených dedičských spisov a rozhodnutí o dedičstve preukázané, že poručiteľ B. R., ktorý zomrel dňa 17.12.1960 mal viacerých dedičov, a to manželku C. R., rod. Y., a tri dcéry M. M., rod. R., M. M., rod. R., a navrhovateľku. C. R., rod. Y. zomrela dňa 22.07.1979 a jej dedičmi boli tri dcéry M. M., rod. R., M. M., rod. R., a navrhovateľka. Z obsahu spisu vyplýva, že ku dňu vyhlásenia rozsudku nežila už ani M. M., rod. R., ktorej dedičmi boli jej dcéry Q. B., bytom J. I. XX, E., N. A., bytom V. O. XX/XX, E. a manžel E. M., bytom V. O. XX, E., ako to vyplýva z potvrdenia notárky J. C., so sídlom v E., zo dňa 29.10.1998. E. M. zomrelý dňa 25.07.2006 zanechal dedičov - dcéry Q. B. a N. A., obe bytom v E., ktoré nie sú účastníkmi konania o návrhu na určenie, že nehnuteľnosť patrí do dedičstva po B. R.. Ďalšia dcéra B. R. M. M., rod. R. zomrela dňa XX.XX.XXXX a jej právni nástupcovia v zmysle dedičského spisu sú jej deti M. V., M. M., obaja bytom E., ktorí nie sú účastníkmi tohto konania. Navrhovateľka a právni nástupcovia zomrelých dedičov poručiteľa B. R. majú teda v zmysle vyššie uvedených záverov, citovaných ustanovení Občianskeho zákonníka s poukazom na judikatúru Najvyššieho súdu SR v tomto konaní postavenie nerozlučných procesných spoločníkov podľa § 91 ods. 2 O.s.p.. Citovaný rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo 222/2010 zo dňa 14.03.2011 preskúmaval na základe ústavnej sťažnosti neúspešnej navrhovateľky, ktorej návrh bol pre neúplný okruh účastníkov zamietnutý, Ústavný súd SR v uznesení sp. zn. II. ÚS 260/2011-13 zo dňa 09.06.2011, ktorým jej sťažnosť odmietol, pričom poukázal na to, že právny názor najvyššieho súdu je v plnom súlade s ustálenou mnohoročnou rozhodovacou praxou všeobecných súdov v danej otázke, a poznamenal, že sťažovateľke nič nebráni podať novú žalobu o určenie, že sporné nehnuteľnosti patria do dedičstva po poručiteľovi, a to tak, že účastníkmi konania budú všetci do úvahy prichádzajúci dedičia po poručiteľovi. V závislosti od toho, či ten-ktorý dedič má rovnaký alebo odlišný názor vo veci samej, ako má sťažovateľka, môže sa stať žalobcom alebo žalovaným. V každom prípade však musí byť účastníkom konania, keďže rozsudok musí byť záväzný pre všetkých dedičov. Uvádzanou judikatúrou Najvyššieho súdu SR sa súdy naďalej riadia. Krajský súd v Žiline v rozsudku sp. zn. 10Co 246/2014 zo dňa 30.04.2014 poukázal na to, že pokiaľ by účastníkmi konania neboli všetci dedičia poručiteľa, rozhodnutie o určení, že určitá vec patrí do dedičstva, by nebolo záväzné pre toho dediča, ktorý nebol účastníkom konania (§ 159ods. 2 O.s.p.). Následne, ak by takýto dedič v rámci dedičského konania namietol spornosť predmetu dedičstva práve ohľadne veci, o ktorej bolo rozhodnuté v sporovom konaní bez jeho účasti, v dôsledku aplikácie § 175k ods. 3 O.s.p. by predmetná vec nebola zaradená do masy dedičstva, t.j. nebola by predmetom dedenia. Vykonanie sporového konania o určenie, že vec patrí do dedičstva, by tak (vôbec) neprispelo k odstráneniu stavu právnej neistoty. Krajský súd v Trenčíne v rozsudku sp. zn. 4Co 383/2013 zo dňa 22.01.2015 konštatoval, že rozhodnutie súdu o tom, že určitá vec patrí do dedičstva sa musí vzťahovať na všetkých dedičov a pokiaľ účastníkom takého konania je len jeden dedič a nie všetci právni nástupcovia, ktorí majú postavenie tzv. nerozlučných spoločníkov, nie je možné žalobe vyhovieť z dôvodu, že účastníkmi konania neboli všetci, ktorí nimi podľa hmotného práva musia byť. Až do vyporiadania dedičstva k veci, ktorá nebola predmetom dedičstva sú všetci dedičia považovaní za vlastníkov tejto veci a z právnych úkonov týkajúcich sa tejto veci sú oprávnení a povinní voči iným osobám spoločne a nerozdielne a majú postavenie vyplývajúce z ustanovenia § 91 ods. 2 O.s.p..

Pretože konania o určenie veci do dedičstva po poručiteľovi B. R. sa nezúčastnili ako navrhovatelia alebo odporcovia všetci do úvahy prichádzajúci dedičia poručiteľa, resp. právni nástupcovia, súd musel návrh o určenie, že vec patrí do dedičstva pre nedostatok vecnej legitímácie účastníkov zamietnuť. Súd preto nenariadil znalecké dokazovanie znalcom z odboru geodézie v zmysle návrhu právneho zástupcu navrhovateľky, pretože vzhľadom na nesplnenie procesnej podmienky účasti by tieto dôkazy nemohli ovplyvniť rozhodnutie súdu o návrhu na určenie, že vec patrí do dedičstva.

Keďže pre rozhodnutie o nároku navrhovateľky o určenie, že parcela KN označená geometrickým plánom T.. M. Z. č. 22C 529/96 zo dňa 07.11.2005 ako diel 2 patrí do vlastníctva navrhovateľky, je potrebné vykonať ďalšie dokazovanie znalcom z odboru geodézie a kartografie, súd podľa § 112 ods. 2 O.s.p. návrh navrhovateľky o určenie jej vlastníckeho práva vylúčil na samostatné konanie.

Vzhľadom na skutkovú zložitosť veci súd podľa § 151 ods. 3 O.s.p. vyslovil, že o trovách konania rozhodne do 30 dní po právoplatnosti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti výroku I. tohto rozsudku odvolanie nie je prípustné (§ 202 ods. 3 písm. a/ O.s.p.)

Proti výrokom II., III. tohto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia prostredníctvom Okresného súdu Trenčín na Krajský súd v Trenčíne v 2 vyhotoveniach.

Podľa § 42 ods. 3 O.s.p. musí byť z podaného odvolania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované. Podanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a príloh tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis s prílohami, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

Podľa § 205 ods. 1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 O.s.p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.